(Nro. 256.)

ROZMAITOŚCI.

We Czwartek Nro. 128. 8. Listopada 1821.

Wyciąg z drukowanego w Niemieckiem ięzyku Spisu porządku nauk publicznych, które w Uniwersytecie Lwowskim ozdobionym Imieniem N. Cesarza Imć. *Franciszka I.*, w roku szkolnym 1822 dawane będą.

Nauki porządkowe.

TEOLOGIIA.

Pierwszy bieg roczny.

W połroczu pierwszem.

Historyia kościelna. Professor JX. Onufry Krynicki, Doktor Teologii i Prefekt w wydziale naukowym grec. katolickiego Seminaryium. — Ięzyk Hebreyski i Archeologia Grecka, Professor tymczasowy P. Tomasz Polanski, Adjunkt nauk teologicznych, tudzież Prefekt wydziału naukowego w Seminarium grec. katolickiem.

W połroczu drugiem.

Historyia kościelna, Prof. JX. Onufry Krynicki. Wstęp przygotowawczy do ksiąg starego Testamentu i exegetyka tychże ksiąg; (zastępuie) P. Tomasz Polanski.

Drugi bieg roczny.

W półroczu pierwszem.

Ięzyk Grecki, nauka wykładania Pisma S. także exegetyka ksiąg nowego Testamentu; Profess. JX. Marcin Barwinski, Doktor Teologii i Kanonik honorowy przy kościele metropolitalnym greck. katol. we Lwowie. — Pedagogika, Profess. P. Ignacy Pollak, Doktor Filozofii.

W półroczu drugiem.

Wstęp przygotowawczy do Xiąg nowego Testamentu i exegetyka ksiąg nowego Testamentu. Profess. JX. Marcin Barwinski. — Prawo kościelne. Profess. P. Antoni Haimberger, Doktor praw. — Wyzsza nauka wychowaina. Profess. P. Ignac Pollak.

Trzeci bieg roczny.

W półroczu pierwszem.

Dogmatyka i Polemika. Profess. JX. Modest Hryniewiecki, Doktor Teologii. — Teologiia moralna, Profess. JX. Benedykt Lewicki, kapłan swiecki przy grec. katolickiey Dyieczyi Lwowskiey.

W półroczu drugiem.

Dogmatyka; Profess. JX. Modest Hryniewie ki. — Teologiia moralna; Profess. JX. Benedykt Lewicki.

Czwarty bieg roczny.

W półroczu pierwszem.

Teologiia pastoralna, Profess. JX. Kajetan Zmigrodzki, kapłan swiecki i kanclerz konsystorski przy Metropolii Łacinskiey.

W półroczu drugiem.

Teologia pastoralna, Prof. JX. Kajetan Zmigrodzki.

Uwaga. Teologowie drugiego biegu rocznego, którzy nie wywiedą się swiadectwami z odbytey pierwey nauki wyższego wychowania, obowiązani są słuchać tey nauki w szkołach normalnych przez pierwsze i drugie półrocze w drugim biegu, a Teologowie biegu czwartego, nauki pedagogiczno - katechetyczne, w teyże szkole; ktore daie JX. Kajetan Zmigrodzki, Professor Teologii pastoralney.

)(

NAUKI PRAW I UMIEJĘTNOŚCI POLITYCZNYCH.

Rok pierwszy.

W pierwszem połroczu.

Krótki wykład encyklopedyczny nauki prawa i prawo przyrodzone prywatne, Professor P. Maxymilian de Füger C. K. Radca Apelacyyny. — Statystyka Państw Europeyskich; Profess. P. Karol de Hüttner, Doktor praw i członek Towarzystwa uczonych w Krakowie.

W drugiem półroczu.

Prawo Stanu powszechne, prawo przyrodzone i prawo narodow Europeyskie, tudzież Austryiackie prawo karne. Prof. P. Maxymiliian de Füger, Radca Appelacyyny. — Statystyka Austryiacka i prawo publiczne Austryiackie, Profess. P. Karol de Hüttner, Doktor praw.

Rok drugi.

W połroczu pierwszem.

O prawie Rzymskiem. Profess. P Antoni Haimberger, Doktor praw.

W drugiem półroczu.

Prawo kościelne, Profess. P. Antoni Haimberger, Doktor praw.

Rok trzeci.

W pierwszem połroczu.

Prawo Obywatelskie (cywilne) Austryiackie. Prof. P. Józef Winiwarter, Doktor praw. — Dawne prawo Polskie, Prof. P. Jan z Dobry Dobrzański, Doktor praw.

W drugiem połroczu.

Dalszy ciąg i zakończenie prawa cywilnego Austryiackiego, Prof. Józef Winiwarter, Doktor praw. — Prawo kupieckie i wexlowe, Profess. P. Jan z Dobry Dobrzański.

Rok czwarty.

W pierwszem połroczu.

Umieiętności polityczne. Profess. P. Jożef Rohrer. Styl pism prawnych, prawidła i sposob postępowania w Sądownictwie. Prof. P. Jan z Dobry Dobrzanski.

W drugiem półroczu.

Uwieiętność prawa politycznego Austryiackiego. Profess. P. Jozef Rohrer. — Ustawa sądowa i krydalna, tudzież sposob postępowania w sprawach, gdzie sporność nie zachodzi. Profess. P. Jan z Dobry Dobrzański.

NAUKI MEDYCZNE I CHYRURGICZNE.

Rok pierwszy.

W pierwszem połroczu.

Wstęp do nauki chyrurgiczney i Anatomiia. Profess. P. Jozef Berres, Magister Chyrurgii i nauki położniczey. — Fiziologia, powszechna Pathologiia i Therapiia chorób wewnętrznych. Profess. P. Woyciech Żerdziński, Doktor Medycyny. — Chyrurgiia teoryczna. Profess. P. Benedykt Wagner, Magister Chyrurgii, Operator i Magister nauki położniczey. — Nauka położnicza czyli sztuka babienia. Profess. P. Ferdynand Stecher de Sebenitz, Doktor Medycyny i Seniior, tudzież Magister sztuki położniczey.

W drugiem połroczu.

Anatomiia, iak w pierwszem połroczu. Prof. P. Józef Berres.

Materia medica et chirurgica, *Diaetetyka* i wstęp do przepisywania lekarstw, Prof. P. Woyciech Zerdziński. — Chyrurgiia teoryczna, tudzież nauka obwiiania, bandażowania i postępowania z narzędziami chyrurgicznemi. Prof. P. Benedykt Wagner. — Nauka położnicza, w ięzyku Polskim iak wyżey. Profess. P. Ferdynand Stecher de Sebenitz.

Rok drugi.

W pierwszem połroczu.

Therapiia w szczególnosci chorób wewnętrznych i nauka praktyczna przy chorych, Profess. P. Babel de Fronsberg, Doktor Medycyny i Fizyk Szpitala powszechnego. — Nauka Operacyy Chyrurgicznych teoryczna i praktyczna z trupiemi ciałami. Profess. P. Benedykt Wagner. — Nauka chyrurgiczna praktyczna przy chorych; Profess. P. Benedykt Wagner. — Nauka lekarska sądowa, Prof. P. Woyciech Żerdziński.

W drugiem połroczu.

Terapiia szczególna chorób wewnętrznych i nauka praktyczna przy chorych, Profess. iak w pierwszem połroczu P. Babel de Fronsberg. — Terapiia szczególna chyrurgiczna i chyrurgiczno - praktyczna nauka przy chorych. Profess. P. Benedykt Wagner. — Nauka położnicza. Profess. P. Jan Machan, Doktor Medycyny i Chyrurgii, tudzież Magister sztuki położniczoy. — Weterynaryia, czyli nauka leczenia bydląt Prof. P. Antoni Leopold Buchmüller, Doktor medycyny, Okulista i Magister nauki położniczey. — Początkowi Akuszerowie i Akuszerki, co teoryczny bieg naukowy podług przepisow ukończyli odbieraią naukę praktyczną w sztuce położniczey od P. Professora Machana w wydziale położniczym Szpitala powszechnego, w czasie przepisanym.

(*Dokończenie nastąpi.*)

Nieco o Londynie i Paryżu, czyli o mieście okrętowym, i o mieście w błotach, przez P. Zenne w Berlinie.

(*Dokończenie.*)

W obiedwoch Stolicach pożno ze snu wstaią; iednak na ulicach Paryża godziną wcześniey wszczyna się ruch. Z końcem lata słychać w Paryżu iuż o 6. wodonoszów wołaiących „*de l'eau*"; gdy w południowey części Londynu dopiero o 7. w zachodniey zaś wcale o 8, kominiarze swoie »*sweep*«, duetto spiewaią, duetto mówię: bo kiedy czeladnik bas utrzymuie, chłopiec, często małe dziecie, wykradzione pospolicie rodzicóm, wtóruie diszkantem. W godzinę potem iuż i w domach ruszać się zaczynaią i krzątać za grzaniem wody, w Paryżu na kawę, w Londynie na herbatę. Publiczne domy, iako to: traktyiernie, szynkownie i kawiarnie bardziey uczęszczane w Paryżu iak w Londynie; dla tey więc przyczyny tak niezliczone mnóstwo kawiarni w Paryżu, iż często tuż iedna przy drugiey, iak n. p. w Palais Royal: Kawiarnia tysiąc Kolumn (*milles collonnes*), Pokoiu, Rotunde, Slepych i. w. i. Iak tylko usiadasz w kawiarni przynosi usługuiący na tacy filżankę, szklankę, pełną flaszę wody, obficie cukru i bułeczkę, nalawszy kawy pełną filżankę pyta: czy ze śmietanką lub czarną; ieżeli ze śmietanką woła drugiego, który natychmiast ze śmietaną staie i dolewa przez wierzch, ieżeli zaś czarną, podobnie przelewa pierwszy; miara każda musi bydź niezbędnie przesypana albo przelana nawet kieliszek likieru tak przepełniony bydź powinien, iż i podstawka, powszechnie blaszana, pełna. Wypiwszy kawę, albo sobie resztą cukru osładzaią wodę, albo, podług tuteyszego zwyczaiu, do kieszeni zabieraią. W Anglii powszechnieyszym napòiem herbata, iak kawa, a do tego herbata bardzo tęga, kawa zaś bardzo cienka i raczey powiedziałbym piią konewkami, iak filżankami. Do herbaty lubią grzaneczki (toast), które nie są ciemno zrumienione, tylko żółtawe i miętkie.

Pominę tylekrotnie powtarzaną własność kuchni Angielskiey i Francuzkiey; to iest: że ta, daie wszystko prawie na massę rozgotowane sposobem Tureckim; tamta, wszystko na pół surowe, sposobem Kałmuckim. A że mniey strawne protrawy wymagaią tęższych napoiów, dla tego w Londynie piią cięźkie Oporto i Madeira wina, które przy stole od prawey ku lewey kołuią i każdy z biesiaduiących sam sobie do woli nalewa; w Paryżu zaś lekkie Grawskie i Burgundzkie, któremi gospodarz sam gościa częstuie przy biesiadzie. W Londynie po śniadaniu także podczas obiadu piią Porter lub Ale, w Paryżu tylko wodę z winem.

Szczególnieyszem zwyczaiem w Londynie iest, wypisywać po szynkach piwnych, pod dachem wzdłuż całego domu literami Łokciowemi, imię piwowara od ktorego piwo przedaią, zawsze z dodatkiem »ent« to iest: entiere, prawdziwe, niefałszowane: n. p. *Whitbread ent*, *Read ent*, *Henry Meux ent*, (gdzie przed kilku laty, kufa o 50000 beczkach pękła i całą ulice zalała) *Barclay and Perkins ent*, (gdzie 160 ogromnych koni na stayni). — Takiemiż literami wystawne napisy widzieć można na składach herbaty i tu nieopuszczaią dodatku »prawdziwa,« z tą tylko rożnicą że zamiast entiere piszą, genuine. Widziłem w Luogate nie daleko Kościoła S. Pawła na składzie herbaty, napis: »London genuine tea«, od samego dachu aż ku ziemi ciągnący się. W Charingcross, na przeciw statuy Karola I. czytałem na dwóch stykaiących się handlach herbatą, napisy, których ieden drugiemu chciał szkodzić: na iednem, że taniey szylingiem przedaie funt iak sąsiad; na drugiem, że ma lepszą iak sąsiad

herbatę. W Paryżu nie tak potężnemi głoskami i w ozdobnieyszey treści napisy, a handlarze pomad i woni przesadzaią się w iak naywyszukanszych wyrazach. Ieden wynosił pod obłoki oleiek Makassarowy, drugi nowo wynaleziony do włosów oleiek Mexykanek wysławiał. Nigdzie zaś nie słyszałem pochwał naylepszego do włosów oleyku czystości. Gorzey nierównie iak przedaiący herbatę powstaią na się poborcy loteryyni. Nie przestaiąc oni na łokciowych napisach, płacą iednych, co roznoszą, drugich, którzy stale utrzymuią afisze: Tamci na piersiach i plecach maią kartki z pochwałami; ci na żerdziach przybite deszczki z podobnemi panegirykami poborców. Naybezwstydnieyszy ze wszystkich nieiaki P. Bish; przechodzi ón bezczelnością nawet i Pana Hampe w Musäus „dziecinna grzegotka.“ Iest ón niby wielkim szafarzem pociech, który wszystkich zbogacić, wszystkich uszczęśliwić pragnie. Wszędzie w Londynie, owszem w całey Anglii rozrzucił o sobie afisze.

Inne zaś zalecania, n. p. Lekarzy, którzy w leczeniu pewnych chorób, niezawodnemi bydź maią, umyślnie naymowani do tego urwisze, idącym ulicą, cichacza w ręke wtykaią. W Paryżu w tey mierze z większą postępuiąc śmiałością, przylepiaią koło Louvru, Tuilleriów i innych publicznych mieysc ku powszechnemu widokowi i zachęceniu afisze.

Obeznaiomiwszy się nieco z ulicami i publicznem tak w Londynie iak Paryżu życiem, zayrzyymy ieszcze na chwile wewnątrz domów. To co się w ogólności powiedziało o wzorowem ochędostwie Londynu, służy i w szczególności każdemu domowi wewnątrz. Dziedziniec i wschody nietylko nayczyściey wymiecione i wymyte ale gdzie nie gdzie i pięknemi kobiercami zasłane, które w bardzo kształtnym sposobie mosiężnemi klamrami do stopni przypinane. Pokoie nayczęściey zaścielaią dywanami, a na kominku ślnią się z naypięknieyszey połyskuiącey stali roszty, łopatki, kleszcze, pogrzebacze, które latem śliczna papierowa lub z inney gustowney materyi zasłona (Ecran) pokrywa. Kuchnia pod domem równie i skład węgli kamiennych, tak iż wszystko w kupie i w ukryciu iest. W Paryżu zaś nie podobaią się oczóm duże a nieczyste dziedzińce, takież wschody, w pokoiach kamienne podłogi i do ołtarzów podobne, bez naymnieyszey ozdoby, kominki. I tak ieżeli domy Londyńskie z powierzchowności, smołą oblane okręty, ze środka zaś, wytworną we wnątrz okrętów zachowywaną czystość, przypominaią; Paryzkie stawiaią obraz błotnych cegielni, iak też rzeczywiście cegielnie w pałace zmienione. A więc i z tey strony nie można zapoznać miasta okrętowego w Londynie, a w Paryżu miasta w błotach.

Nowicki.

Wiadomości Warszawskie. *)

(*Z dnia* 13. *Pazdziernika.*) Ważna nader sprawa odgłosem powszechney opinii wzbudza publiczną ciekawość: Żydzi w Woiewództwie Lubelskim, oskarżeni są o zamordowanie Chrześciańskiego dziecka. Iuż Sąd Apelacyyny całe postępowanie w tey sprawie odbyte uznał za żadnę, i nowe nakazał.

JPan Serwaczyński od tuteyszego Resursu kupieckiego Pierścieniem udarowanym został.

Iuż został ogłoszony wyrok N. Pana, datowany dnia 19 Lipca r. b. iż żydzi od 4 Paźd. 1824 oprócz ulic przeznaczonych wyrokiem dawnieyszym Króla Saskiego, niemaią zaymować ieszcze innych.

(*Z dnia* 15. *Października.*) W Dzienniku Praw umieszczonym został wyrok N. Pana stanowiący organizacyią dla Kommisyi Rządowey wyznań Religiinych i Publicznego oświecenia. Kommisia ta składać się będzie: z Ministra prezyduiącego, z Prymasa Królestwa oraz dwóch Biskupów dyecezalnych, z trzech Radców Stanu, z dwóch członków dla wszystkich innych wyznań, i z sześciu członków oddzielnie przez Króla wezwawnych. Wszystkie te członki zebrane razem składaią Radę ogólna, i będą mianowanemi przez Króla. Do pomocy w działaniach naukowych, Kommisyia mieć będzie przydane sobie Towarzystwo Elementarne.

*) Z Kuryiera Warszawskiego.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.